

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 13. maaliskuuta 2023
(OR. fr)

7321/23

Toimielinten väliset asiat:
2022/0906 (COD)
2023/0070 (COD)

JUR 190
COUR 2
INST 57
CODEC 351

SAATE

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. maaliskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 135 final
Asia:	KOMISSIO LAUSUNTO, Euroopan unionin tuomioistuimen 30. marraskuuta 2022 esittämästä ehdotuksesta muuttaa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehtyä pöytäkirjaa N:o 3

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 135 final.

Liite: COM(2023) 135 final

Bryssel 10.3.2023
COM(2023) 135 final

2023/0070 (COD)

KOMISSION LAUSUNTO,

**Euroopan unionin tuomioistuimen 30. marraskuuta 2022 esittämästä ehdotuksesta
muuttaa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehtyä pöytäkirjaa N:o 3**

KOMISSION LAUSUNTO,

Euroopan unionin tuomioistuimen 30. marraskuuta 2022 esittämästä ehdotuksesta muuttaa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehtyä pöytäkirjaa N:o 3

Euroopan komissio ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 281 artiklan toisen kohdan sekä katsoo seuraavaa:

1. Euroopan unionin tuomioistuin esitti 30. marraskuuta 2022 Euroopan parlamentille ja neuvostolle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 281 artiklan toisen kohdan nojalla pyynnön Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä, jäljempänä 'perussääntö', tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta. Pyyntöön pääasiallisena tarkoituksena on käyttää SEUT-sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrättyä mahdollisuutta siirtää unionin yleiselle tuomioistuimelle toimivalta käsitellä SEUT-sopimuksen 267 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnot, jotka liittyvät tiettyihin perussäännössä määriteltyihin erityisasioihin. Tätä varten perussääntöön olisi lisättävä uusi 50 b artikla. Toiseksi pyynnössä ehdotetaan perussäännön 58 a artiklassa tarkoitettua valituslupamenettelyn laajentamista, mikä toteutettaisiin konsolidoimalla ja korvaamalla kyseinen säännös. Näiden kahden muutoksen lisäksi ehdotetaan unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa koskevan perussäännön 50 artiklan muuttamista.

I. Yleisiä näkemyksiä

2. Kuten unionin tuomioistuin selittää pyynnössään ja siihen liitetyissä perusteluissa, pyynnön pääaihe on jatkoa vuonna 2015 päätetylle unionin tuomioistuinrakenteen uudistukselle, joka johti unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden määrän kaksinkertaistumiseen.¹ Unionin tuomioistuin toteaa, että ennakkoratkaisupyyntöjen määrä on lisääntynyt huomattavasti ja menettelyt asteittain pidentyneet. Unionin tuomioistuin korostaa myös, että tuomioistuinrakenteen uudistuksella tavoiteltu unionin yleisen tuomioistuimen vahvistaminen on nyt saatettu kokonaisuudessaan päätökseen ja että unionin yleinen tuomioistuin on alkanut mukauttaa työskentelymenetelmiään parantaakseen toimivaltaansa kuuluvien menettelyjen johdonmukaisuutta ja tehokkuutta. Pyyntöön toisessa osassa unionin tuomioistuin ehdottaa, että vuonna 2019 käyttöön otettua menettelyä², joka koskee luvan myöntämistä unionin yleisen tuomioistuimen tuomioita tai määräyksiä koskevien valitusten tekemiseen, laajennettaisiin niin, että se kattaisi myös muut unionin elimien tai laitosten riippumattomat valituslautakunnat sekä SEUT-sopimuksen 272 artiklassa tarkoitettut asiat, jotka koskevat välityslausekkeen sisältävän sopimuksen täytäntöönpanoa.
3. Unionin tuomioistuin perustelee pyyntöä tarpeella antaa molemmille tuomioistuimille mahdollisuus suorittaa täysimääräisesti niille perussopimuksissa annetut tehtävät ottaen huomioon edellisessä kohdassa kuvattu kehitys.
4. Komissio on täysin samaa mieltä uudistuksen tavoitteesta.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2015/2422, annettu 16 päivänä joulukuuta 2015, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta (EUVL L 341, 24.12.2015, s. 14).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2019/629, annettu 14 päivänä huhtikuuta 2019, Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamisesta (EUVL L 111, 25.4.2019, s. 1).

5. On erittäin tärkeää, että unionin tuomioistuin pystyy täyttämään täysimääräisesti tehtävänsä unionin ylimpänä lainkäyttöelimenä. Tätä varten sen on voitava keskittyä paremmin asioihin, joissa on kyse unionin oikeusjärjestyksen kannalta perustavanlaatuisista kysymyksistä, niin että se voi käyttää tällaisten asioiden käsittelyyn kaikki tarvittavat resurssit ja tarvittaessa erityisesti syventää vuoropuhelua kansallisten tuomioistuinten kanssa, mukaan lukien ylimmän oikeusasteen tuomioistuimet, unionin oikeusjärjestyksen yhtenäisyyden varmistamiseksi.
6. Lisäksi vaikuttaa välttämättömältä asettaa kokonaisuudessaan yksityisten oikeussubjektien käyttöön paitsi unionin tuomioistuinrakenteen uudistuksesta johtuvat unionin yleisen tuomioistuimen lisäresurssit myös unionin yleisen tuomioistuimen asiantuntemus teknisten ja monimutkaisten asioiden käsittelyssä.
7. Näistä syistä ja ottaen huomioon, että ennakkoratkaisupyynnöt, joiden määrä lisääntyy jatkuvasti, on käsiteltävä nopeasti, niin että kansalliset tuomioistuimet voivat turvata yksityisten oikeussubjektien oikeuden tehokkasiin oikeussuojakeinoihin, komissio on unionin tuomioistuimen kanssa yhtä mieltä siitä, että on käynyt välttämättömäksi jakaa ennakkoratkaisupyynnöihin vastaamista koskeva toimivalta unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen kesken, tällaiseen toimenpiteeseen liittyvistä vaikeuksista huolimatta. Komissio esittää kuitenkin jäljempänä joitakin huomautuksia tästä unionin tuomioistuimen esittämän pyynnön pääaiheesta.
8. Sen sijaan komissiolla ei ole erityisiä huomautuksia uudistuksen toisesta osasta ja perussäännön 50 artiklan muuttamisesta, joten se voi antaa näistä seikoista myönteisen lausunnon.

II. Toimivallan siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle SEUT-sopimuksen 267 artiklan nojalla esitettyjen ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemiseen tietyissä erityisasioissa

II.1 Erityisasioden valinta ja rajaaminen

9. Unionin tuomioistuin selittää, että se on tukeutunut erityisasioden valinnassa neljään perusteeseen. Näistä ensimmäinen on se, että kyseisten asioiden on oltava selvästi yksilöitävissä ja riittävällä tavalla erotettavissa muista asioista, ja toiseksi niihin tulisi liittyä vain vähän periaatteellisia kysymyksiä. Kolmas peruste on se, että kyseisistä asioista on jo annettu merkittävästi oikeuskäytäntöä, ja neljäs se, että valinnan perusteella voidaan siirtää riittävän suuri määrä ennakkoratkaisupyyntöjä. Näiden perusteiden avulla unionin tuomioistuin on yksilöinyt seuraavat erityisasiat: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverot, tullikoodeksi ja tavaroiden tariffiluokittelu yhdistettyyn nimikkeistöön, matkustajille annettavat korvaukset ja apu sekä kasvihuonekaasujen päästökauppajärjestelmä.
10. Komissio hyväksyy unionin tuomioistuimen käyttämät valintaperusteet. Muiden perusteiden lisääminen, kuten sen edellyttäminen, ettei kyseisillä erityisasioilla saisi olla merkittäviä talousarviovaikutuksia, vaarantaisi tavoitteen, jonka mukaan unionin yleiselle tuomioistuimelle pyritään siirtämään riittävän suuri määrä ennakkoratkaisuasioita, jotta unionin tuomioistuin vapautuisi osasta tehtäviään ja unionin yleinen tuomioistuin voisi puolestaan kehittää tosiasiallista ja merkittävää oikeuskäytäntöä. Sen vuoksi komission arvio yksilöityjen erityisasioden valinnasta on myönteinen. Se toteaa erityisesti, että mainituissa asioissa on jo annettu merkittävää oikeuskäytäntöä, johon unionin yleinen tuomioistuin voi tukeutua, vaikka – kuten kaikilla unionin oikeuden aloilla – myös näillä aloilla voidaan tehdä

lainsäädäntömuutoksia, minkä seurauksena unionin yleinen tuomioistuin voi joutua kehittämään uutta oikeuskäytäntöä.³

11. Komissio on samaa mieltä unionin tuomioistuimen ehdottamasta lähestymistavasta, jonka mukaan tulkintaa ja pätevyyttä koskevia ennakkoratkaisupyyntöjä ei eroteta toisistaan.
12. Tässä tarkoitettujen erityisasioiden rajaamista varten voisi olla suotavaa selventää tarkemmin niitä kysymyksiä, joissa ennakkoratkaisua koskeva toimivalta siirretään unionin yleiselle tuomioistuimelle, säilyttäen samalla tarvittava joustavuus sen varmistamiseksi, että asiat rajataan siten, että ne voidaan jakaa mainittujen tuomioistuinten kesken ottamalla huomioon unionin säännösten kehitys. Tämä tavoite voitaisiin saavuttaa esimerkiksi esittämällä ehdotetun asetuksen johdanto-osan kappaleissa abstrakti mutta riittävän täsmällinen kuvaus asianomaisten erityisasioiden eri osatekijöistä siinä vaiheessa kun lainsäätäjä hyväksyy uudistuksen.
13. Joka tapauksessa voitaisiin muistuttaa, että päätös tulevan ennakkoratkaisuasian siirtämisestä ei vaikuta päätökseen, joka unionin yleisen tuomioistuimen olisi tehtävä SEUT-sopimuksen 256 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan ja niiden nimenomaisten määräysten nojalla, joita unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen olisi tältä osin lisättävä.

II.2 Ehto, jonka mukaan ennakkoratkaisupyyntö koskee ”yksinomaan yhtä tai useampaa erityisasiaa”

14. Unionin tuomioistuin ehdottaa, että unionin yleiselle tuomioistuimelle annetaan toimivalta ratkaista ennakkoratkaisupyyntö, jotka koskevat ”yksinomaan yhtä tai useampaa erityisasiaa”. Tämä tarkoittaa, että jos ennakkoratkaisupyyntö koskee sekä näitä erityiskysymyksiä että muita kysymyksiä, se jäisi unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.
15. Komissio on periaatteessa samaa mieltä tästä menettelytavasta. Se katsoo kuitenkin, että olisi suotavaa selventää, mieluiten asetusehdotuksen johdanto-osan kappaleissa, mitä ”yksinomaan yhdellä tai useammalla erityisasialla” tarkoitetaan sellaisessa säännöllisesti ilmenevässä tilanteessa, jossa ennakkoratkaisupyyntö koskee sekä yhtä tai useampaa erityisasiaa koskevan unionin säädöksen säännösten tulkintaa tai pätevyyttä että primaarioikeuden määräysten, yleisten oikeusperiaatteiden tai perusoikeuskirjan tulkintaa.
16. Komission näkemyksen mukaan se, että ennakkoratkaisupyyntö edellyttää primaarioikeuden tai kansainvälisen oikeuden erityiskysymyksiä koskevien sääntöjen tulkintaa, tai jopa se, että ennakkoratkaisupyyntöön sisältyy kysymys, joka koskee tiettyä oikeustoimea, jonka sisältö vastaa olennaisilta osin yleisiä oikeusperiaatteita tai perusoikeuskirjaa, ei saisi estää pyynnön siirtämistä unionin yleiselle tuomioistuimelle.
17. Jos sen sijaan ennakkoratkaisupyyntöä esitetyt kysymykset eivät sellaisinaan koske johonkin erityisasiaan liittyvän toimen tulkintaa vaan esimerkiksi primaarioikeuden, yleisten oikeusperiaatteiden tai perusoikeuskirjan määräysten tulkintaa, pyynnön olisi kuuluttava unionin tuomioistuimen toimivaltaan, vaikka pääasia koskevat oikeussäännöt liittyisivät johonkin erityisasiaan. Samaa menettelytapaa olisi noudatettava myös silloin, kun ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin esittää sekä kysymyksiä, jotka koskevat yhteen tai useampaan

³ Näin voi käydä muun muassa uuden tullikoodeksin hyväksymisen seurauksena, kun sillä korvataan unionin tullikoodeksista 9 päivänä lokakuuta 2013 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013 (EUVL L 269, s. 1).

erityisasiaan liittyvän unionin säädöksen säännösten tulkintaa tai pätevyyttä, että itsenäisiä kysymyksiä, jotka koskevat primaarioikeuden määräysten, yleisten oikeusperiaatteiden tai perusoikeuskirjan määräysten tulkintaa.

18. Lisäksi olisi aiheellista täsmentää ennakkoratkaisupyyntöjen jakamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt sellaisia tilanteita varten, joissa ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtä tai useampaa konkreettista asiaa mutta herättää lisäksi nimenomaisesti tai implisiittisesti kysymyksiä, jotka koskevat unionin tuomioistuimen toimivaltaa tai tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä (SEUT-sopimuksen 267 artiklassa ja työjärjestyksessä määrätty edellytykset). Komissio ei näe pakottavia syitä olla siirtämättä tällaisia pyyntöjä unionin yleiselle tuomioistuimelle, koska molempien tuomioistuinten on vastedes sovellettava unionin tuomioistuimen toimivallan tai ennakkoratkaisupyyntöjen tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

II.3 Siirtomenettely

19. Siirtomenettelyn osalta asetusehdotuksessa säädetään ainoastaan, että kaikki ennakkoratkaisupyyntö esitetään unionin tuomioistuimelle, joka toimittaa erityisasioita koskevat pyynnöt yksittäin unionin yleiselle tuomioistuimelle tarkistettuaan, että edellä mainitut edellytykset täyttyvät unionin tuomioistuimen työjärjestyksessä määrättyjen menettelyjen mukaisesti.
20. Komissio ei vastusta tätä siirtomenettelyä koskevaa perussääntöä.

II.4 Ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa sovellettavat yksityiskohtaiset säännöt ja menettelyt

21. Unionin tuomioistuin ehdottaa, että unionin yleinen tuomioistuin käsittelee sille siirretyt ennakkoratkaisupyyntö tältä tarkoitusta varten nimetyissä jaostoissa unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Unionin tuomioistuin ehdottaa myös, että kaikille asioille nimettäisiin julkisasiamies unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksessä vahvistettujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti siten, että nimeäminen ei edellytä systemaattista ratkaisuehdotuksen esittämistä kaikissa asioissa.
22. Komissio kannattaa unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen erikoistumisen lisäämistä. Tämä on erityisen tärkeää siksi, että unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettävien ennakkoratkaisukysymysten käsittely edellyttää erityisasioita koskevan asiantuntemuksen lisäksi ennakkoratkaisumenettelyn yksityiskohtaisten sääntöjen hallintaa, koska kyseinen menettely poikkeaa huomattavasti unionin yleisen tuomioistuimen tähänastisista menettelyistä. Komissio katsoo, että tämä uudistus voi tarjota unionin yleiselle tuomioistuimelle mahdollisuuden jatkaa pohdintaa jaostojen tietynlaisesta erikoistumisesta yleisemminkin.
23. Komissio katsoo myös, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi sisällytettävä työjärjestykseensä kaikki menettelysäännöt, joiden avulla ennakkoratkaisupyyntö voidaan käsitellä nopeasti, ja sovellettava niitä käytännössä, mukaan lukien erityisesti mahdollisuus ratkaista asia ilman suullista käsittelyä tai ilman julkisasiamiehen ratkaisuehdotusta tai perustellulla määräyksellä. Lisäksi komissio katsoo, että unionin yleisen tuomioistuimen olisi erityisen tarkoituksenmukaista omaksua käytäntö, jolla varmistetaan, että silloin kun asiassa tosiasiallisesti annetaan päätelmät, ne annetaan hyvin nopeasti mahdollisen suullisen käsittelyn jälkeen, jotta asian käsittely ja tuomioistuimen päätös eivät viivästyisi.
24. Komissio ei sinänsä vastusta perussäännön muutosehdotuksessa esitettyä unionin tuomioistuimen ehdotusta, joka koskee julkisasiamiesten nimeämistä. Komissio katsoo kuitenkin, että olisi kiinnitettävä erityistä huomiota yksityiskohtaisiin

sääntöihin, jotka koskevat unionin yleisen tuomioistuimen tuomareiden keskuudesta valittavien julkisasiamiesten nimeämistä perussäännön 49 artiklan mukaisesti. Komissio ehdottaa, että eri vaihtoehtoista otettaisiin tutkittavaksi mahdollisuus säätää, että julkisasiamiehen tehtävään nimettäisiin tietyksi vähintään kolmen vuoden ajaksi tuomari, joka kuuluu johonkin muuhun jaostoon kuin siihen, jonka käsiteltäväksi ennakkoratkaisupyyntö on annettu, joko kaikkien kyseisen jaoston käsiteltäväksi annettujen ennakkoratkaisupyyntöjen tai yhtä tai useampaa erityisasiaa koskevien ennakkoratkaisupyyntöjen osalta.

III. Päätelmät

25. Komissio antaa myönteisen lausunnon Euroopan unionin tuomioistuimen 30. marraskuuta 2022 esittämästä ehdotuksesta, joka koskee Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan N:o 3 muuttamista.